

Velles imatges de Sant Pere de Terrassa

Les esglésies de Sant Pere, obra de Jaume Pahissa i Laporta publicada a la pàgina 793 de la revista La Hormiga de Oro, del 8 de desembre de 1886. En aquesta imatge podem observar unes edificacions annexes a l'església de Sant Pere avui dia inexistents

A la pàgina 398 de la revista *La Ilustración*, del 25 de setembre de 1881, aparegué una bella imatge dedicada a les esglésies de Sant Pere de Terrassa, obra del dibuixant Jaume Pahissa i Laporta (Barcelona, 2 d'abril de 1846 — 21 de gener de 1928), acompanyant un escrit de Josep Fiter i Inglès (Barcelona, 1857 — 16 de juny de 1915).

Jaume Pahissa, de formació autodidacta, va rebre classes de Ramon Martí i Alsina (Barcelona, 10 d'agost de 1826 — 21 de desembre de 1894) i de Fran-

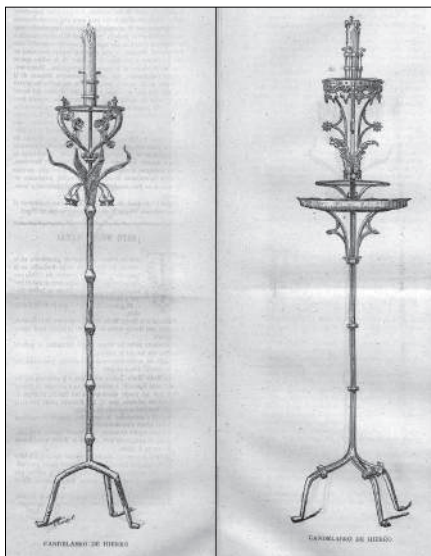
cesc Laporta i Valor (Alcoi, 6 de febrer de 1849 — 1914). Es va especialitzar com a paisatgista i il·lustrador, i col·laborà amb setmanaris com *La Ilustración*, dirigit per Lluís Tasso i Serra (Barcelona, ? — maig de 1906), el setmanari satíric *l'Esquella de la Torratxa*, successor de *La Campana de Gràcia* i revistes com *La Ilustración Catalana*, dirigida per Josep Franquesa i Gomis (Barcelona, 1 de desembre de 1855 — 6 de novembre de 1930).

Tal com apareix ressenyat al catàleg editat a propòsit de l'exposició que les Galeries Areñas, del carrer de les Corts, de Barcelona, va dedicar, del 28 d'abril a l'11 de maig de 1928, a la producció artística de Pahissa, la seva obra paisatgista estava fonamentalment farcida d'atmosferes vallesanes i els entorns de Terrassa foren uns dels seus temes preferits.

La mateixa làmina va tornar a aparèixer publicada a la pàgina 793 de la publicació *La Hormiga de Oro*, del 8 de desembre de 1886, revista fundada el 1884 per Lluís Maria de Llauder i de Dalmases (Madrid, 8 de maig de 1837 — Barcelona, 10 de juny de 1902). Una publicació que, a les pàgines 299 i 300 de l'edició del 7 de maig de 1887, dedicà uns dibuixos a dos dels canelobres de peu de ferro, gòtics, de l'església de Sant Pere. Uns dibuixos realitzats per Ramon Tarragó, litògraf i mestre de dibuix a la Casa Provincial de Caritat de Barcelona.

La revista iberoamericana de literatura i art, *Álbum Salón*, a la pàgina 55 de la seva edició del 19 de desembre de 1897, reproduïa a tot color una bella aiguada realitzada pel pintor, decorador i escenògraf Frederic Brunet i Fita (Barcelona, 1873 — 5 d'octubre de 1929), on apareixia una vista interior de l'església de Sant Miquel que permetia entreveure el retaule de Jaume Huguet (Valls, 1412 — Barcelona, 1492).

Álbum Salón, revista editada pel Centre Editorial Artístic, de Barcelona, del gravador, impressor i editor Miguel Seguí i Riera (Barcelona, 1858 — 1 d'agost de 1923), va aparèixer per primera vegada

Dibuixos de Ramon Tarragó reproduint dos dels canelobres de ferro, gòtics, de l'església de Sant Pere de Terrassa, publicats a les pàgines 299 i 300 de la revista La Hormiga de Oro, del 8 de desembre de 1886

el 21 de novembre del mateix 1897, i fou la primera publicació al país que incorporà gravats en quadricromia, junt amb reportatges fotogràfics.

L'aquarel·la de Brunet i Fita, que recreava l'interior de l'església de Sant Miquel, fou exposada, entre el 4 i el 28 de febrer de 1930, a les Galeries d'Art Jorba, de Barcelona, formant part d'una retrospectiva dedicada a aquest artista. L'obra, però, havia estat prèviament adquirida, el 27 de desembre de 1929, junt amb dinou aiguades més, per la Junta de Museus de la ciutat comtal.

Per últim, reproduïm una ploma dedicada a l'església de Santa Maria realitzada pel pintor ucraïnès Nikolai Gloutchenko (Dnipropetrovsk, 4 de setembre de 1901 — Kíev, 31 d'octubre de 1977), que va visitar Terrassa l'estiu de 1934, invitat pel seu amic, l'escriptor Ferran Canyameres i Casamada (Terrassa, 23 de gener de 1898 — Barcelona, 27 de setembre de 1964). Aquest dibuix va sortir publicat a la pàgina 7 de la revista *Mundo Gráfico*, a la seva edició del 12 de setembre de 1934, acompanyant la crònica que sobre el pintor va escriure Josep Gaya i Picón (?— Barcelona, 15 d'octubre de 1936), junt amb les fotografies del pioner del fotoperiodisme Alessandro Merletti i Quaglia (Torí, 1860 — Barcelona, 10 d'agost de 1943).

Aquarel·la realitzada per Frederic Brunet i Fita que reproduïx l'interior de l'església de Sant Miquel, publicada a la pàgina 55 de la revista Àlbum Saló, del 19 de desembre de 1897

Dibuix realitzat per Nikolai Gloutchenko, reproduït a la pàgina 7 de la revista Mundo Gráfico, del 12 de setembre de 1934. Un dibuix que l'artista ucraïnès va fer especialment per a aquesta publicació

Al centre, el pintor Nikolai Gloutchenko (NG), a la finca La Mata, junt amb diversos membres dels Amics de les Arts de Terrassa, entre ells, a la seva esquerra, Ferran Canyameres (FC). Estiu de 1934

Fotografia: Alessandro Merletti i Quaglia